

Senegalesisk bryting!

nr. 1/2006
Planposten junior
Redaktør Bente Kristensen

Beste-

venner

reiser til Senegal!

Hvordan har du
det, Babacar?

Visste du at... hovedstaden i Senegal heter Dakar? Bla videre og bli bedre kjent med Senegal.

FARGERIKE SENEGAL

Av Ingvild Andersen (17)

Foto: Alf Berg

Senegal ligger helt vest i Afrika, helt ute ved Atlanterhavskysten. Rundt landet er det mye ørken, men Senegal er et mildere og grønnere sted. Senegal er et vakkert og spennende land, og hvert år reiser mange på ferie dit.

De fleste i Senegal er muslimer, så mange som 90 prosent. Resten er kristne eller tilhører tradisjonelle, afrikanske religioner. Både menn og kvinner kan bruke den tradisjonelle klesdrakten, som heter "bou-bou". Dette er et vidt plagg i klare, fargerike bomullsstoffer, ofte dekorert med batik eller fargede mønstre. I tillegg bruker både kvinner og menn flotte hodeplagg.

Fransk er det offisielle språket i Senegal, men mange snakker andre språk. Det er mange etniske grupper i Senegal, og de snakker egne språk. Wolof-stammen utgjør rundt 40 prosent

av befolkningen. Blant andre grupper er nomadefolkene fulani og tuoucouleur. Nomader har ikke et fast bosted, men flytter rundt for å finne mat til dyra sine.

Den største delen av befolkningen i Senegal er fattige bønder som dyrker peanøtter, bomull eller ris. Mange familier spiser kun to ganger dagen, og da gjerne fra en stor felles bolle.

Mange barn i Senegal går ikke på skolen. Det er flere grunner til dette. På landsbygda er foreldrene avhengige av at barna hjelper til hjemme og på åkeren. Mange familier har heller ikke råd til bøker, skoleklær og andre ting skolebarna trenger, som blyanter. Skolenes klasserom er ofte dårlige, og det er mangel på lærere. Derfor har man noen steder ikke mulighet til å la nye barn starte på skolen hvert år, men kanskje bare hvert andre år. Kun rundt halvparten av mennene i Senegal kan skrive og lese, og enda færre kvinner - 29 prosent. I Norge kan omtrent alle skrive og lese.

KASTESYSTEM OG HISTORIEFORTELLING

Wolof-stammen har tradisjonelt et kastesystem. Det vil si at menneskene er delt inn i grupper, og noen grupper har høyere status enn andre. Hvilken gruppe du befinner deg i, avhenger av hvilken familie du kommer ifra. Øverst på rangstigen står tradisjonelt modige krigeres familier. Så kommer bønder, handelsfolk og andre.

Nederst står griotene, men de blir likevel respektert fordi de har ansvaret for at fortellinger blir overlevert fra en generasjon til en annen. Griotene vet mye om en familie eller landsbys historie. Tidligere var de underholdere for de kongelige, nå er de ofte skuespillere. Historiefortelling har alltid vært en viktig del av livet for senegalesere, spesielt siden mange ikke kan lese og skrive. Fortellingene handler gjerne om typiske ting ved kulturen eller hendelser i historien. De blir fortalt fra en generasjon til en annen, slik at de ikke skal bli glemt.

Historiefortelling har alltid vært en viktig del av livet for senegalesere, spesielt siden mange ikke kan lese og skrive.

Visste du at... kun 39 prosent av de over 15 år i Senegal kan lese og skrive?

SENEGALESISK BRYTING!

I Senegal har de en form for bryting som er flere tusen år gammel. Ved siden av fotball er brytesporten den mest populære idretten i landet, og regnes som Senegals nasjonalsport.

Reglene er veldig enkle. Senegalesisk bryting handler nemlig bare om rå styrke. To mann møtes i en brytering laget av sand. Den første av bryterne som presser den andre ned i bakken eller skyver han ut av ringen, er vinneren av kampen. Kampene varer ofte bare noen sekunder.

Bryterne har som regel ikke annet på seg enn et knyttet tøyestykke rundt livet. Noen bruker også spesielle smykker som skal bringe dem lykke. De blir også smurt inn med olje før de går i ringen, og mange mener at denne oljen har magiske egenskaper.

Brytesporten er kjempepopulær i Senegal. Det er ikke uvanlig å fylle opp hele fotballstadioner med folk som vil se på kampene.

Visste du at... 4. april er nasjonaldagen i Senegal?

Vet du hvilke farger Senegals fotballdrakt har?

Fargelegg denne, - så får du vite om det er riktig når du ser fotballkampen mellom Norge og Senegal på TV onsdag 1. mars kl 19.00.

Hvilken snabel er mest fryktet i Senegal?

Malaria myggen regnes som verdens farligste dyr, mye farligere enn både elefanten og løven. Mellom 1 og 2 millioner mennesker dør av malaria hvert år. De fleste er barn under 5 år. Myggen snabel er derfor mest fryktet!

Illustrasjon: Tone Lileng

HVORDAN HAR DU DET?

Aby (12) fra Senegal

Babacar (10) fra Senegal

Hvem bor du med?	Mamma, pappa, tre søstre og tre brødre.	Mamma, pappa, besteforeldrene mine og broren min.
Hva er det kjæreste du har?	Tv-en vår.	Sauene og geitene våre.
Hvilke plikter har du hjemme?	Jeg gjør rent i gården bak huset og vasker opp.	Jeg går ærender for mamma, og så må jeg gjøre leksene mine.
Hva har du lyst å bli når du blir voksen?	Lærer.	Jeg vil bli minister.
Hva frykter du mest og hvorfor?	Krokodiller.	Ville dyr, særlig løver.
Hva gjør deg glad?	Jeg blir glad når jeg ser moren min.	Jeg blir glad når noen gjør noe bra for andre.
Hva gjør deg sint?	Jeg blir sint når noen slår meg.	Når noen prøver å snakke nedsettende til meg eller behandler meg respektløst.
Hvem ser du opp til?	De kvinnelige lærerne mine.	Youssou N'dour (kjent sanger).
Hva synes du er mest urettferdig i landet ditt og i verden?	Folk kaster ting på gaten, sånn at andre må rydde opp, og det er urettferdig.	Det er en del kriminalitet og litt ran i nærmiljøet. Det er vanlig at folk kaster vann på andre, det synes jeg er dumt. I verden er det mest urettferdige at uskyldige mennesker blir drept i krig.

Visste du at... i snitt føder hver kvinne i Senegal fem barn? I Norge er gjennomsnittet under to barn.

BARE BARNEMAT

MAMADOUS BANANDESSERT FRA SENEGAL

6-12 bananer (alt etter hvor mange som skal spise)

Ca. 5 dl fløte

1,2 dl sukker

Rosiner

Hakkede mandler

Hakkede peanøtter

Hakket tørket frukt

Mos fire bananer med en mikser (eller for hånd). Hell i fløte og sukker og bland godt. Hell røren i en form og sett i fryseren i ett par timer (til røren blir ganske fast).

Del de andre bananene på langs, og deretter på tvers slik at du har fire biter fra hver banan. Legg fire biter på hver tallerken, og hell den frosne bananrøren over. Strø rosiner, tørket frukt, mandler og peanøtter over. Det er også lov å være kreativ! Prøv for eksempel å bytte ut nøttene, frukten eller rosinene med kokos, hakket sjokolade eller andre av dine favorittingredienser for å lage din egen vri på denne desserten.

